

DOI: 10.31866/2616-7948.2(16).2025.345583

УДК 070:654.19:[378.091.33-027.22-
057.87:378.4(477.86)]"364"

Війна в об'єктиві: жанрово-тематичні особливості студентського телепроєкту

У статті йдеться про студентський проєкт «Війна. Життя до і після» на студентському телебаченні Stefanyuk-TV, що діє при кафедрі журналістики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Це проєкт, у якому майбутні журналісти знімають відеороботи на теми, пов'язані із викликами війни.

У своїх роботах студенти звертаються до тем волонтерства, благодійності, адаптації внутрішньо переміщених осіб, реінтеграції ветеранів, відкриття власних справ ветеранів та переселенців, соціальних акцій на підтримку військовополонених та пам'яті загиблих героїв. У відео вони використовують різноманітні жанри – новинний і тематичний репортаж, інтерв'ю, нарис, кореспонденцію, інформаційно-аналітичну програму. Часто в їхніх матеріалах простежується взаємопроникнення жанрів, як-от, репортаж з елементами нарису, Основою таких матеріалів стає добре продуманий сценарій та майстерність побудови оповіді. Попри класичні форми подачі телевізійних матеріалів, студенти використовують і сучасні, які почали розвиватися під час переходу традиційного телебачення в онлайн. Це, наприклад, кешпін-відео, яке якнайкраще пристосоване до ютюб.

На сьогодні у серії «Війна. Життя до і після» опубліковано 19 студентських авторських відеоматеріалів. І хоча окремі роботи потребують покращення звукового оформлення чи закадрової начитки, якість і вартість більшості робіт не поступається роботам досвідчених медійників. Майстерність юних журналістів простежується в авторському підході до створення оповіді, що сприяє розкриттю героїв, у вдало підібраних жанрах, легкій стилістиці тексту, не переобтяженій складними граматичними конструкціями, володінням усним публічним мовленням.

Студенти не лише висвітлюють новинні події, а й шукають глибокі актуальні соціальні теми і передають їх через призму людських історій. Тому вже сьогодні можемо стверджувати, що такі студентські роботи – це своєрідні історичні архіви, які з часом допоможуть наступним поколінням вивчати життя тилового краю в часи російсько-української війни.

Ключові слова: проєкт «Війна. Життя до і після», студентське телебачення Stefanyuk-TV, телевізійні жанри, аудіовізуальні медіа, проблематика війни в медіа, стилістика телевізійного тексту, усне публічне мовлення.

Ірина КОПИСТИНСЬКА
канд. філол. н., доц.

Карпатський національний
університет імені Василя
Стефаника

вул. Шевченка, 57, 76018,
Івано-Франківськ, Україна

iryna.kopystunska@pnu.edu.ua

ORCID 0000-0002-1648-4025

Руслана САВЧУК

канд. філол. н., доц.

Карпатський національний
університет імені Василя
Стефаника

вул. Шевченка, 57, 76018,
Івано-Франківськ, Україна.

ruslana.savchuk@pnu.edu.ua

ORCID 0000-0002-1431-9341

© Копистинська І.,
Савчук Р., 2025

WAR IN THE LENS: GENRE AND THEMATIC PECULIARITIES OF A STUDENT TELEVISION PROJECT

Iryna KOPYSTYNSKA

PhD in Philology, Associate Professor
Vasyl Stefanyk Carpathian National University
Taras Shevchenko Str., 57, 76018, Ivano-Frankivsk, Ukraine
iryna.kopystunska@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1648-4025

Ruslana SAVCHUK

PhD in Philology, Associate Professor
Vasyl Stefanyk Carpathian National University
Taras Shevchenko Str., 57, 76018, Ivano-Frankivsk, Ukraine
ruslana.savchuk@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1431-9341

The article is about a student project “War. Life before and after” on the student television Stefanyk-TV, which operates at the Department of Journalism of the Vasyl Stefanyk Carpathian National University. This is a project in which future journalists shoot video works on issues related to the war challenges.

In their works, the students touch on the topics of volunteering, charity, adaptation of internally displaced people, reintegration of veterans, opening of own activities of veterans and displaced persons, social actions in support of the war prisoners and the memory of fallen heroes. The videos use various genres, such as news and thematic reporting, interviews, essays, correspondence, information and analytical programmes. Often, their materials demonstrate the interpenetration of genres, e.g. reporting with essay elements. A basis of such materials is a well-thought-out script and mastery of the narrative construction. In spite of the classic formats for presenting television materials, students also use modern ones, which began to develop during the transition of traditional television to online, e.g. a caption video that is best adapted to YouTube.

To date, 19 student-made video materials have been published in the series “War. Life before and after”. And although some works require some improved sound design or voice-over narration, the quality and value of most of these works are not inferior to the works of experienced media professionals. The mastery of young journalists can be traced in the author’s approach to creating a narrative that contributes to the disclosure of characters, successfully selected genres, light text stylistics (not overloaded with complex grammatical constructions), and skills in oral public speaking.

Students not only highlight news, but also search for deep relevant social topics and cover them through the prism of human stories. Therefore, today it can be already stated that such student works are a kind of historical archives that will eventually help future generations study the life of the rear area during the russian-Ukrainian war.

Keywords: Project “War. Life before and after”, student television Stefanyk-TV, television genres, audiovisual media, matters of war in the media, television text stylistics, oral public speaking.

Актуальність теми

Повномасштабна війна росії проти України вплинула на всі сфери життя. Зокрема, торкнулася вона й медіагалузі. На порядку денному засобів масової інформації найважливішою стала воєнна проблематика – новини з фронту, мобілізація, проблематика окупованих територій, переселенці, волонтерство тощо. Усі ЗМІ – від гіперлокальних, крайових до національних – змінили підхід до контенту, аби давати своїй аудиторії максимум необхідної інформації. Роль медіа, які завжди були так званими свідками історії, стала надзвичайно важливою і в документуванні злочинів країни-агресора, і у фіксації становлення національного руху опору, стійкості українців і незламності нашого духу. Саме завдяки журналістам ми дізнавалися про злочини в Маріуполі, Бучі, Ізюмі, про нескорений Херсон, про життя в окупації й потужну волонтерську діяльність. Медіа не тільки розповідали, а й заохочували суспільство долучатися до щоденної боротьби, а ще ставали своєрідним меморіалом пам'яті для загиблих Героїв.

Не могли залишитися осторонь такої діяльності й майбутні журналісти. Відтак на кафедрах і факультетах журналістики в Україні почали з'являтися різноманітні творчі проекти, присвячені воєнній проблематиці. Це і публікації в студентських та професійних медіа, і творчі екзаменаційні роботи, і виконання бакалаврських та магістерських робіт.

Стимулювали майбутніх медійників до висвітлення проблем, пов'язаних з війною і Всеукраїнські студентські професійні конкурси, як-от «Журналістика рішень під час війни: європейський досвід – українські практики», організований Запорізьким національним університетом, Відкритий медіафестиваль «Разом до Перемоги!» від Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, Всеукраїнський конкурс «Я – журналіст!», започаткований секретарем Національної спілки журналістів України Віталієм Голубевим.

У таких умовах на кафедрі журналістики Карпатського національного університету ім. В. Стефаника (КНУВС) розпочали телевізійний проект «Війна. Життя до і після» на студентському телебаченні Stefanyuk-TV. До нього долучилися студенти 2 і 3 курсів у межах дисципліни «Телевиробництво» і в рамках постійної роботи студентського ютуб-телебачення. Героями відеосюжетів стають студенти-військовослужбовці, волонтери, благодійні організації, переселенці й ветерани. Через об'єкти камери майбутні журналісти розповідають про важливі соціальні проблеми, пов'язані з війною. І роблять це нарівні з досвідченими медійниками, вносячи свою важливу частку в документування російських злочинів та супротиву й стійкості українського народу.

Водночас схожі студентські проекти, які функціонують у різних куточках України, є невивченими, про них мало пишуть та не аналізують.

Отже, актуальність статті зумовлена потребою вивчити досвід роботи студентів кафедри журналістики стосовно висвітлення воєнної тематики, проаналізувати жанрово-тематичні особливості відеоробіт проекту «Війна. Життя до і після» і з'ясувати їхню роль у документуванні подій і явищ воєнного часу на Прикарпатті.

Стан розроблення питання

Наукове осмислення теми нас цікавить у двох аспектах: перший – це жанрово-тематичні особливості телевізійних матеріалів, пов'язаних із викликами війни; другий – роль студентських медіа та медіапроектів у висвітленні суспільно важливих тем у часи війни.

Поза сумнівом, повномасштабна війна позначилася на жанрових і тематичних особливостях медіа. Дослідники не оминають своєю увагою цієї проблематики, здебільшого зосереджуючись на регіональних ЗМІ, аналізі преси та онлайн-медіа, рідше – аудіовізуальних. Так, серед низки досліджень останніх років варто виділити публікації Є. Блінова (2024), Т. Ковальової з Ю. Токарем та С. Ковальовим (2025), А. Зубар (2023), О. Мединської та І. Урманця (2023), І. Пуцяти (2024), І. Хлистун (2024).

Цілком погоджуємося з думкою І. Хлистун (2024), яка, аналізуючи контент соціальної тематики української регіональної суспільної теле-радіокомпанії «Суспільне Черкаси» за 2023 рік, доходить висновку,

що в умовах військових дій, що відбувається на території України, окрім традиційних соціально значущих тем, з'являються нові, притаманні саме реаліям війни. Такими є теми українських військових та їхніх родин; волонтерства; внутрішньо переміщених осіб та українських переселенців за кордоном; людини у війні; допомоги населенню, підтримки у важких ситуаціях; воєнних злочинів росії. (с. 251)

Особливо цінним для нас є дослідження молодшої науковиці з Івано-Франківська Тетяни Струтинської (2024а). По-перше, дослідниця також аналізує контент Прикарпаття, а по-друге, зосереджується саме на аудіовізуальних медіа краю. Зокрема, Т. Струтинська (2024б) виділяє такі теми на регіональних каналах, як «ВПО, волонтерство, соціум, бізнес, війна, фінанси» (с. 54).

Стосовно питання телевізійної жанрології зазначимо, що сьогодні воно знаходиться в дискусійній площині співіснування традиційних та новітніх форм подавання матеріалів. Так, Н. Цімох у співавторстві з К. Чорною (2018) зазначають:

система жанрів має властивість змінюватися в часі (еволюціонувати) – виникають нові жанри (наприклад, телемості або телеігри), зникають старі (наприклад, телевізійний памфлет), також відбувається

взаємопроникнення жанрів (наприклад, для збільшення видовищності інтерв'ю включає риси репортажу, а репортаж – залучає риси художності аж до образності нарису, коли виявляється авторська позиція, що для репортажу в чистому вигляді нехарактерно). (с. 166)

Про сучасні методи подавання інформації на телебаченні веде мову й І. Пуцята (2022).

У рамках цієї статті не будемо заглиблюватися в дискусії щодо формування нових способів подавання телематеріалів, адже це тема для окремої розмови, а скористаємося усталеним для українського журналістикознавства жанровим поділом. Тут погодимось з думкою професора М. Тимошика (2022):

українська система жанрів ЗМІ, яка історично склалася і доцільність якої обумовлена часом та рівнем наукових напрацювань, виглядає так. Маємо три жанрові групи: інформаційну, аналітичну, художньо-публіцистичну. Кожна з цих груп об'єднує ті жанри, які визначаються схожістю з низкою формальних ознак (характер повідомлень, рівень інтерпретації, манера викладу, масштаби залученого фактажу тощо). (с. 30)

Такий традиційний поділ для тележурналістики підтримує і В. Лизанчук зі співавторами (2021). «В основі телевізійних- і радіожанрів є три способи відображення дійсності: 1) повідомлення фактів (новин); 2) інтерпретація фактів, подій, явищ; 3) художньо-публіцистичне розкриття фактів, подій, явищ», – йдеться в підручнику «Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики» (с. 173).

Зважаючи на тенденцію переходу традиційного телебачення в онлайн, зокрема в ютуб, убачаємо за доцільне згадати і про окремі сучасні журналістські відеоформати. Зокрема, кепшн-відео – коротке титроване відео. Вважаємо це не окремим жанром чи їхньою сумішшю, а формою подавання матеріалу, якнайкраще пристосованою до соцмереж. З огляду на це, цікавим для нас є порушене дискусійне питання М. Тимошиком (2022) про гібридизацію жанрів. Так, на переконання вченого, «явище гібридизації літературних форм виникло в літературознавчій науці і журналістиці воно штучно нав'язане. Поєднання інтерв'ю з репортажем чи нарисом із фейлетоном, що стало зустрічатися в практиці журналістики, пов'язане не з вимогами часу, а з рівнем професіоналізму й амбіцій авторів» (с. 39). Безперечно, коли йдеться про такий сучасний формат, як кепшн-відео, то говоримо «не про гібридизацію самих жанрів, а про комбіноване представлення теми, її доповнення чи увиразнення» (с. 39). Тут повністю погоджуємося з М. Тимошиком (2022).

Якщо ж вести мову про роль студентських медіа та медіапроектів у висвітленні суспільно важливих тем у часи війни, то тут згадаємо публікацію Г. Синоруб та Н. Драган-Іванець (2022) «Реалізація студентського волонтерського проекту під час вивчення дисципліни «Спеціалізація: інтернет, телебачення», у якій ідеться про творчий волонтерський відео-проект тернопільських студентів-журналістів «Підтримуємо, допомагаємо, віримо». «Основне завдання такої форми роботи полягало в зйомці відеороликів, телесюжетів, відеоінтерв'ю, фоторепортажів та мистецьких постерів про волонтерство студентів ТНПУ, про допомогу ЗСУ та про внутрішньо переміщених осіб» (с. 169). Зокрема, авторки відзначають роль такого проекту для громадськості: «поширення відеоконтенту на різні інформаційні платформи (соціальні мережі, сайти кафедри журналістики та ТНПУ), зосереджує увагу онлайн-аудиторії на важливості та необхідності волонтерської діяльності» (с. 169).

У цьому плані треба згадати і творчі проекти студентів-журналістів КНУКіМ під керівництвом професора М. Тимошика (2023), про які вчений розповідає в публікації «Лицарі Правдивого Слова» в КНУКіМ: як новий громадський рух студентів-журналістів став відомим за кордоном і спричинив збірку на європремії за кращі публікації. Серед них – творча вправа для першокурсників «Російсько-українська війна очима вісімнадцятилітніх». Повні чотири шпальти несподівано сильних за відвертістю й змістом сповідей-роздумів, з фотографіями авторів, виділив для цього актуального проекту всеукраїнський тижневик «Слово Просвіти» (с. 316), а також зародження громадського руху «Лицарі Правдивого Слова».

Цього разу творчою вправою «Розкажи історію полеглого Героя». Добірка їхніх есеїв у «Слові Просвіти» (число від 13 жовтня 2022 року) має назву «Герої не вмирають, якщо їх пам'ятають: до всенародної ініціативи зі створення мартирологу полеглих героїв новітньої російсько-української війни одними з перших долучилися студенти-журналісти КНУКіМ. (Тимошик, 2023, с. 317)

Прикметно, що публікації з цього проекту заримітили в Італії, де найкращі роботи отримали разові стипендії. І це – не тільки засвідчення юних талантів, а й, насамперед, визнання ролі студентів у документуванні й осмисленні воєнних подій нарівні з дорослими професійними журналістами.

Перелік студентських медіапроектів, пов'язаних із проблематикою війни, подають О. Гудошник, І. Бучарська, В. Мироненко та Л. Хотюн (2023) у публікації «Проект «Рік війни»: дискусійні питання медійної освіти та журналістської практики»:

Розуміння невідкладності та значущості формування єдиного дослідницько-практичного простору втілено в різноманітних проєктах українських ЗВО: SoloWay (Львівський національний університет імені Івана Франка), Save Art UA, Ukrainians: Identity in Dignity (Український католицький університет) «Поміж текстом: журналісти для журналістів» (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника), студентські проєкти в межах міжнародної програми «Я — Медіа» (Національний університет «Чернігівська політехніка» в партнерстві з Університетом міста Тарту (Естонія), Сумським державним університетом), «Вплив війни на соціальну свідомість» (Криворізький фаховий медичний коледж), «Щоденник війни» (ГО «Платформа студентської журналістики»), «Журналістика часу війни» (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова), «Музейний подкаст» (Національний музей історії України в Другій світовій війні спільно зі студентами Київського національного університету театру, іно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого). (с. 100)

У цій же статті вчені, описують проєкт «Рік війни» факультету систем і засобів масової комунікації Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, під час якого «одночасно проводилася робота за декількома напрямками: соціологічне опитування (анкетування), дискурсивні практики, інтерв'ю під час війни, фоторепортаж (база даних), досвід еміграції (цикл подкастів)» (с. 99).

Отож бачимо, що проблематика війни присутня в багатьох творчих проєктах студентів-медійників різних українських університетів. Переконані, що багато інших, не названих тут вишів, мають схожі медіа-проєкти. Проте не всі вони досліджені, а відтак і неоціненним до кінця поки що залишається внесок студентів-медійників у висвітлення соціальної проблематики, пов'язаної з війною, і їхня роль у документуванні подій та осмисленні явищ воєнного часу.

Завдання статті

Проаналізувати доробок івано-франківських студентів-журналістів у проєкті «Війна. Життя до і після» щодо жанрово-тематичних особливостей та з'ясувати роль майбутніх медійників у документуванні подій та осмисленні проблематики воєнного часу.

Виклад основного матеріалу

Проєкт «Війна. Життя до і після» реалізовується на студентсько-му телебаченні Stefanyk-TV при кафедрі журналістики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Це не традиційне, а онлайн-телебачення, яке транслюється на однойменному ютуб-каналі (Stefanyk-TV, б.д.).

Зародки відеопроєкту «Війна. Життя до і після» з'явилися на кафедрі журналістики наприкінці 2023 року після започаткування студентського телебачення. Студенти отримали завдання від співавторки цієї статті І. Копистинської зняти кепшн-відео на теми, пов'язані з війною, як екзаменаційну роботу з дисципліни «Телевиробництво». Найкращі були опубліковані на ютуб-каналі Stefanyk-TV. Зокрема, кепшен-відео «41 день в окупації»: це коротка відеоісторія 20-річної Вероніки з села Іванків, що на Київщині. «Щоб отримати свій хліб, треба було приходити до заводу вночі, щоб тобі записали номер на руці» (Stefanyk-TV, 2024a), розповідає дівчина. І хоч, звісно, саме відео не є досконалим і потребує доопрацювань із субтитрами, проте ця робота є справжнім документальним свідченням воєнних злочинів росіян.

За кілька днів відео зібрало 640 переглядів, що для молодого ютуб-каналу, створеного три місяці тому, було великою цифрою. Отже, стало зрозуміло, що проблематику війни на студентському телебачення потрібно розвивати.

Проект «Війна. Життя до і після» започаткували навесні 2024 року тодішні першокурсники кафедри журналістики Соломія Михайлишин, Софія Савчук та Віолета Пісоченко. Їхня відеоробота «Кава: як переселенці відкривають бізнес» (Stefanyk-TV, 2024b) відтворила три історії переселенців з Маріуполя, Слов'янська та Херсона, які, тікаючи від війни, розпочали нове життя в Івано-Франківську. В основі сюжету – три різні історії, об'єднані спільною трагедією й любов'ю до кави. Студентки не тільки розповіли про відкриття трьох кав'ярень, а й майстерно розкрили внутрішній світ героїв, передали їхню тугу за домівкою і труднощі адаптації в новому місті, а також вміло поєднали ці історії зі статистикою переселенського бізнесу в Україні.

Жанр матеріалу – телевізійний нарис. За визначенням Д. Мой та М. Ордольтф (2019), «нарис – це “химерний” жанр, який послуговується елементам документалістики, журнального сюжету, репортажу тощо» (с. 64). Все це зустрічаємо і в названій вище роботі. Аналізуючи її, погоджуємося з авторами, що «нарис – швидше суб'єктивний жанр. Зазвичай він присвячений особливості теми та висвітлює її: іноді аналітично і тверезо, іноді лірично та невимушено» (Мой & Ордольтф, 2019, с. 65).

Уже в листопаді того ж року робота виборола перше місце на Всеукраїнському конкурсі молодих журналістів «Журналістика рішень під час війни: європейський досвід – українські практики», що відбувся в Запоріжжі.

На сьогодні у серії «Війна. Життя до і після» опубліковано 19 студентських авторських відеоматеріалів. Їхній аналіз засвідчив, що студенти здебільшого працюють у жанрах новинного й тематичного репортажу, інтерв'ю та публіцистичного нарису. Водночас є і аналітична кореспонденція, інформаційно-аналітична передача.

Значним поштовхом до розвитку творчого задуму стала участь кафедри журналістики в міні-гранті від чеської Асоціації з міжнародних питань у рамках проекту «Інноваційні підходи до наукової та журналістської практики» за фінансової підтримки Програми трансформаційного співробітництва Міністерства закордонних справ Чеської Республіки. Так, на кафедрі втілили проект під назвою «ТРК “РАІ” – “Stefanyk-TV”»: підсилення спроможності для виготовлення телевізійних відеоматеріалів про виклики війни», який впроваджувався спільно з обласною телерадіокомпанією «РАІ» і тривав з 1 вересня 2024 року до середини березня 2025 року. Проект передбачав лекції та майстер-класи від медійників “РАІ”, придбання ноутбуку для студентської телестудії та проведення конкурсу відеоробіт. На такі потреби кафедра отримала грантову допомогу в розмірі 1000 євро.

Під час проекту на телестудії Stefanyk-TV студенти створювали відеоматеріали на теми викликів війни й отримували на них фідбек від журналістів “РАІ”. Під менторством доцентки кафедри журналістики І. Копистинської вони зняли, змонтували й опублікували на ютуб-каналі студентського телебачення 7 відеоматеріалів на соціально значущі теми під час повномасштабної війни. Окрім того, на такі ж теми студенти створювали і подієві репортажі впродовж усього проекту.

Завершився проект конкурсом студентських відеоматеріалів «Виклики війни: соціально значущі відеоматеріали». На конкурс надійшло 17 робіт (Кафедра журналістики, 2025).

Прикметно, що за 1–3 місце студенти отримали грошові винагороди – від 500 до 2000 грн. Тут простежуємо аналогію з проектом КНУКіМ «Лицарі слова», у рамках якого найкращі роботи отримали стипендії, про що згадувалося вище.

Аналізуючи відеороботи проекту «Війна. Життя до і після» на Stefanyk-TV, доходимо висновку, що більшість із них належать до соціальної проблематики. Умовно їх можна об’єднати в такі теми:

- бізнес переселенців;
- адаптація внутрішньо-переміщених осіб в нових умовах;
- реінтеграція ветеранів;
- волонтерство;
- благодійність;
- акції на підтримку важливих соціальних ініціатив.

Окремо виділимо тематику освітніх викликів та мовну політику.

Розглянемо окреслені теми детальніше.

Тематику «Бізнес переселенців» складають три відеонариси – «Кава: як переселенці відкривають бізнес» (про який ішлося вище), «Смак дому в новому місті: бізнес переселенців» і «Кава, книги та нове місто: історія «Слова».

«Смак дому в новому місті: бізнес переселенців» (Stefanyk-TV, 2024e) – історія переселенців з окупованої Голої Пристані, що на Херсонщині. Родина Попових під дулами автоматів покидали рідну домівку та опинилися в Івано-Франківську. Тут вирішили займатися власною справою – готувати домашні вареники, пельмені та інші страви на продаж. Отримали державний грант на відкриття крамниці і назвали її «Бабусині страви», оскільки виготовленням наїдків займається саме бабуся. Цю історію через об'єктив-камери розповіли третьокурсниці Тетяна Фученко та Вікторія Ганчук, майстерно поєднавши воедино емоційну картину переселення цілої родини з репортажем з їхньої невеличкої крамнички. За свою роботу студентки отримали друге місце в номінації «Відео» на XV Всеукраїнському конкурсі учнівських та студентських творчих робіт «Я – журналіст!» у квітні 2025 року.

Історію переселення книгарні «Слово» та її власниці Юлії Мазіної з Чернігова до Івано-Франківська запропонували другокурсниці Аліна Курилюк разом із Соломією Михайлишин та Софією Савчук. З відеонарису «Кава, книги та нове місто: історія «Слова» дізнаємося, як «з любові до книг та кави народився затишний простір, де кожен відвідувач може скуштувати смачні напої і погортати сторінки захопливих книг» (Stefanyk-TV, 2025d). Це одна з найновіших робіт із проєкту «Війна. Життя до і після», опублікована в травні цього року.

Варто зазначити, що всі ці нариси ретельно продумані та професійно втілені – від задуму до монтажу.

Важливою темою серед студентських робіт є адаптація внутрішньо-переміщених осіб в нових умовах. Так, на окрему увагу заслуговують дві роботи – «Кольори війни: як творчість допомагає пережити повномасштабне вторгнення» та «Війна змусила мене подорослішати»: історія студента-переселенця з Донеччини». Обидві роботи зняті у форматі інтерв'ю. Однак у процесі створення ми отримали не класичну розмову журналіста із співрозмовником, а портретні нариси, де наскрізно проходить не лише доля героя, а і її зв'язок із гострою проблемою воєнного лихоліття.

Відтак цілком погоджуємося з думкою В. Лизанчука та ін. (2021) щодо існування інтерв'ю з так званим «плаваючим» характером (с. 175), коли інформаційне переплітається з дискусійним чи художньо-публіцистичним. Як-от спостерігаємо в роботі «Кольори війни: як творчість допомагає пережити повномасштабне вторгнення» (Stefanyk-TV, 2024d). Зняте на три камери інтерв'ю у класичному форматі – питання журналістки та відповіді героїні – під час монтажу перетворюється на художньо-публіцистичну розповідь завдяки вирізанню питань. Перед нами у форматі сторітелінгу від першої особи постає розповідь про життя харківської художниці Аліни Прокопович, яка через повномасштабне вторгнення переїхала до Івано-Франківська. У роботі яскраво

простежується оцей «плаваючий» характер інтерв'ю. Глядач розуміє, що це інтерв'ю, адже на початку журналістка представляє свою героїню і потім час від часу з'являється в кадрі у вигляді перебивок. Але сприймається така робота набагато динамічніше, емоційніше та драматичніше, аніж класичне інтерв'ю.

За схожим принципом монтувалася і робота «Війна змусила мене подорослішати»: історія студента-переселенця з Донеччини». Проте другокурсниці Анна Пашенко, Софія Кучерук та Тетяна Сарай креативніше підійшли до самих зйомок. Фіксування розмови на камеру відбувалося в трьох різних локаціях – у парку, на березі озера та в університеті. Завдяки майстерному відеосторітелінгу, перед глядачами постає портретний нарис третьокурсника-дизайнера Владислава Рандарука з емоціями, внутрішніми переживаннями в найтрагічніші моменти його життя. Прикметно, що дівчата зуміли передати його історію так, що вона викликає не жалість до молодого людини, а лють до ворога, через якого діти змушені проходити страшні випробування. «І мене ставлять в умови, де я два місяці без свого рідного спілкування. Я тоді вперше заплакав... Від того, що мені морально погано...» (Stefanyk-TV, 2025a). Слова, якими починається розповідь, назавжди залишаються в пам'яті. Серед медіа Івано-Франківська ця робота є ексклюзивною.

Нарис «Війна змусила мене подорослішати» отримала 1 місце на кафедральному конкурсі «Виклики війни: соціально значущі відеоматеріали» та 2 місце в номінації «Відео» на XV Всеукраїнському конкурсі учнівських та студентських творчих робіт «Я – журналіст!» у квітні 2025 року.

У тематичній групі «Реінтеграція ветеранів» представлено дві роботи: нарис «Наші котики: як ветеранський бізнес змінює життя» та аналітичну кореспонденцію «Реінтеграція ветеранів у цивільне життя».

Робота «Наші котики» другокурсниць Софії Ціник, Мирослави Надкерничної, Ілони Салій та Діани Висоцької несе важливу соціальну мету, адже висвітлює діяльність ветерана, який відкрив власний бізнес – магазин товарів для домашніх тварин. Студентки порушують питання, як людям, котрі повертаються з війни, адаптуватися й створювати нові можливості для себе та суспільства. Такий сюжет є мотивуючим. Але найважливіше, що студентки зосередилися не на самій крамниці як ветеранському бізнесі, а розкрили важливу проблему адаптації ветеранів до цивільного життя. «Завдання держави, завдання суспільства максимально самим адаптовуватися до наших військових, думати, які потреби є у наших військових... Не військові самі повинні адаптовуватися, а все суспільство має працювати для того, щоб військовий адаптовувався в комфортних умовах» (Stefanyk-TV, 2024f), – ці слова героя матеріалу Романа Турика стали основним лейтмотивом сюжету.

Відеоробота має добрий візуальний матеріал, містить і власноруч зняті кадри, і фото ветерана, що сприяє залученню уваги глядача. Сюжет динамічний. Інтерв'ю записано вдало та на різних локаціях, розкриває тему. Після монтажу також, як і в попередніх матеріалах, набуває ознак нарису. Але з однією відмінністю: якщо у попередніх роботах у кадрі з'являлася журналістка, то тут вона відсутня.

У кореспонденції «Реінтеграція ветеранів у цивільне життя» трьохкурсниці Лілія Буцяк та Богдана Лисенко також порушують проблемні для суспільства питання: як захисники адаптуються до цивільного життя; з якими труднощами зіштовхуються та як їх долають, як громадськість може допомогти з адаптацією. Наприкінці журналістки подають один із шляхів вирішення проблеми: «допомагати набагато простіше, ніж здається на перший погляд. Почати робити добрі справи можна вже зараз» (Stefanyk-TV, 2024h). Наприклад, стати волонтером для спілкування з пораненими військовими в обласній клінічній лікарні.

Змістовними та якісними в плані форми є роботи з тематики «Волонтерство». У нарисі «Волонтерство: реальні дії, великі результати» (Stefanyk-TV, 2024c) йдеться про волонтерський центр «Маскувальні феї» з Івано-Франківська, історію його створення, виклики та проблеми, з якими зіштовхується волонтерський рух. У драматургії твору вже простежується індивідуальний почерк творчого тандему другокурсниць Соломії Михайлишин, Софії Савчук та Аліни Курилюк, які разом зняли кілька відео в проєкті «Війна. Життя до і після». У їхній манері викладу бачимо синтез елементів повідомлення, репортажу й оповіді, з якісним візуальним рядом та вдало підібраним музичним фоном.

Варто зауважити, що в цій роботі студентки перші серед інших медійників розповіли про філіал «Маскувальних фей», який розташований у Молодіжному центрі «Рух», куди дівчата з іншими одногрупниками ходять волонтерити.

Після майстерних робіт для студентського телебачення, про інші з яких ми ще згадаємо пізніше, дівчат запитали на місцевому телеканалі «Вежа» і запропонували Софії Савчук роботу відеоператоркою.

Зазначимо, що студенти зачіпають теми волонтерства не тільки для людей, а й для тварин. Так, тематичний репортаж другокурсниць Віолети Пісоченко та Таїсії Москаль «Дім Сірка: як живуть собаки-переселенці» (Stefanyk-TV, 2025c) є доволі особливим. Адже розповідає про притулок для вуличних собак, у якому на волонтерських засадах утримують і собак-переселенців із зони бойових дій. Наші студентки разом з іншими небайдужими людьми зібрали гроші на допомогу тваринам і приїхали до притулку не тільки, щоб зняти репортаж, а й допомогти з вигулюванням чотирилапих.

У темі «Багодійність» зупинимося на матеріалі «Втратили дім, але не надію» (Stefanyk-TV, 2025e). Це тематичний репортаж Соломії Михайлишин та Софії Савчук. У притаманній їм манері поєднання повідомлення, репортажу й елементів нарису студентки розповідають про прихисток для літніх людей-переселенців від БФ «Карітас-Івано-Франківськ», який опинився на межі закриття через закінчення донорського фінансування. Про важливу проблему дізнаємося через людські історії мешканців шелтера. І це те, що називається, «журналістикою з людським обличчям». За неповні 5 хвилин глядачі встигають познайомитися з історіями літніх людей, які втратили домівку через війну, знайшли нову і знову постали перед перспективою опинитися на вулиці. Вирішувати проблему, на яку вказують журналістки, – це долучатися до фандрейзингової ініціативи «Карітасу», знайомитися на сторінках фонду із життєписом мешканців прихистку й донатити на продовження його існування.

Робота «Втратили дім, але не надію» виборола 2 місце в номінації «Телеробота» на XXIII Міжнародному конкурсі-фестивалі «ПресВесна на Дніпрових хвилях», що відбувся у Києві 15–18 травня 2025 р.

Соціально-значущими є й роботи на тему «Акції на підтримку важливих соціальних ініціатив». У цьому плані відзначимо дві роботи Віолети Пісоченко та Таїсії Москаль «Згадати загиблих», (Stefanyk-TV, 2025g) та «Не мовчи. Полон вбиває!» (Stefanyk-TV, 2025f). Це подієві репортажі про акції, котрі відбуваються в Івано-Франківську – акція «Вшануй» про хвилину мовчання та «Не мовчи. Полон вбиває» на підтримку полонених азовців. У роботах бачимо дотримання всіх обов'язкових елементів репортажу, чітко продуману сюжетну лінію, добре знятий візуальний ряд з різних локацій, з багатьма вдало підібраними синхронами. Все це сприяє легкому сприйняттю матеріалу і, головне, змушує глядача задуматися над висвітленою проблемою. За ці роботи другокурсниці отримали 1 місце в номінації відеоробота на IV Всеукраїнському відкритому медіафестивалі «Разом до Перемоги!» (м. Тернопіль, 14.05.2025).

Розповідають студенти і про освітні виклики в часи війни. Зокрема, майбутні медійники зняли інформаційно-аналітичну передачу про релокований Херсонський державний університет, який нині функціонує на базі КНУВС. Зйомки відбулися під час приїзду на очне навчання до Івано-Франківська студентів та викладачів спеціальності «Журналістика». Матеріал під назвою «Навчатися попри війну: нова реальність релокованого університету» (Stefanyk-TV, 2024g) відрізняється від інших у проєкті. Це студійна програма, побудована за принципом радіо-і телепередач «Тема дня», який співавторка статті і менторка проєкту «Війна. Життя до після» І. Копистинська запозичила для освітніх потреб як зразок кращих суспільно-політичних програм, працюючи ведучою

таких передач на «Суспільному. Івано-Франківськ». Центральною проблемою для обговорення в студентській студії обрали питання, як адаптуються викладачі та студенти до нової освітньої реальності та з якими викликами зіштовхуються і як їх долають. До розмови ведуча Софія Шміляк запросила доцента кафедри української і слов'янської філології та журналістики Андрія Соломахіна та четвертокурсницю Вікторію Ільченко. За схемою «Теми дня» для глибшого розуміння проблематики до програми додали попередньо записані коментарі ще двох студенток, які стали логічним доповненням до дискусії у студії.

Ця програма також може вважатися в певній мірі ексклюзивною серед франківських медіа, оскільки, попри висвітлення проблем релюкованого університету, саме такої тематики під таким кутом подачі, не пропонував ніхто.

Окремо також зупинимося й на темі мовної політики. Розуміючи, що мова – запорука існування української державності та нації, третьокурсниця Софія Наумова запросила до розмови декана факультету філології, професора Романа Голода. В інтерв'ю «Мова – важливий чинник національної безпеки» наскрізним лейтмотивом проходить думка, що «українська мова повинна бути популярною, повинна бути модною, і українською мовою повинна розмовляти влада і бізнес... Основний виклик для української мови – вижити. Але це стосується не тільки мови, а й нас як нації» (Stefanyk-TV, 2025b). Упродовж розмови обговорюються питання, чому українську мову завжди намагалися знищити і що робити, аби під час війни кожному стало зрозуміло, що мова – це важливий чинник національної безпеки.

Отже, бачимо, що жанрово-тематична палітра відеоробіт проекту «Війна. Життя до і після» на студентському телебаченні Stefanyk-TV є доволі широкою та різноманітною.

Окрім тематичних особливостей та жанрового втілення, варто також звернути увагу і на стилістику аналізованих телевізійних текстів. Оскільки відеоматеріал сприймається одразу на двох рівнях – візуальному та аудіальному, важливо, щоб текст був максимально легким для розуміння. Тому студентські роботи складаються переважно з простих, коротких речень і не переобтяжені складними граматичними конструкціями. Водночас у мові журналістів використовується нейтральна лексика без емоційно забарвлених суджень, як того вимагають професійні стандарти. Проте візуальний ряд надає текстові потрібної емоційної насиченості. Одночасно сприйняття матеріалу забезпечує майстерність володіння студентами-журналістами усним публічним мовленням, а відтак і вдало підібраним стилем начитки тексту – динамічним для репортажів і дещо м'якшим для нарисів та інтерв'ю. У цьому контексті слід зазначити, що кваліфіковану підготовку з усного публічного мовлення майбутні журналісти проходять під час курсу «Культура усного

публічного мовлення», відтак застосовують набуті навички на практиці. Тож більшість закадрових начиток – динамічні, чіткі, з правильними логічними наголосами та емоційною виразністю. Є, щоправда, і роботи, які потребують удосконалення закадрового голосу. Наприклад, у роботі «Наші котики: як ветеранський бізнес змінює життя» начитка приємна, але водночас звучить занадто ніжно і не зовсім упевнено, тож студентам ще є над чим працювати.

Відзначимо й журналістську майстерність майбутніх медійників. Це вміння знайти актуальну тему, визначити в ній головне, розкрити внутрішній світ героя, його емоції та переживання й передати їх у контексті важливої суспільної проблеми. Це також і грамотна мова, і вміння так написати сценарій, щоб глядач хотів додивитися сюжет до кінця. Звісно, можемо вести мову про деяку недосконалість відеозйомки й окремі проблеми зі звуком. Однак важливо пам'ятати, що це лише початківці, які роблять свої перші кроки в журналістиці. І ці кроки, завдяки професійній допомозі викладачів, є дуже потужними. Багато відео не поступаються роботам досвідчених медійників, про що свідчать відгуки самих журналістів і здобуті перемоги на професійних студентських конкурсах.

Висновки

Як свідчить аналіз, студенти у своїх відеороботах використовують різноманітну жанрову палітру, зокрема новинний і тематичний репортаж, інтерв'ю, нарис, кореспонденцію, інформаційно-аналітичні програми. Часто в їхніх матеріалах простежується взаємопроникнення жанрів, як-от: репортаж з елементами нарису чи інтерв'ю, яке, завдяки монтажу, стає нарисом. Основою таких матеріалів є добре продуманий сценарій і майстерність побудови оповіді.

У своїх роботах майбутні журналісти використовують широкий спектр соціальних тем, пов'язаних із викликами війни, як-от: проблеми реінтеграції ветеранів, адаптація переселенців, волонтерство, благодійність тощо. Студенти не лише висвітлюють новинні події, а й шукають глибокі актуальні теми для опрацювання. Як того й вимагає журналістська майстерність, молоді медійники намагаються знайти ексклюзивні теми або запропонувати свій ключ подавання, відмінний від інших. Часто їхні роботи не поступаються досвідченим колегам.

Роль студентів-журналістів у документуванні воєнних подій, злочинів, в осмисленні та аналізі проблем, які постали у воєнний час, є такою ж важливою, як і професійних медійників. Проте ця роль на сьогодні є ще неоціненою й невивченою, адже пласт таких робіт у всій Україні є доволі великим і чекає на своїх дослідників. Можемо відзначити, що такі студентські роботи – це своєрідні історичні архіви, які з часом допоможуть наступним поколінням вивчати життя тилового краю в часи кривавої війни.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Блінов, Є. М. (2024). Вплив повномасштабної війни на розвиток українських регіональних медіа. *Грані історії*, 5(13), 219–229. [https://doi.org/10.61655/2708-1249.5\(13\).2023.219-229](https://doi.org/10.61655/2708-1249.5(13).2023.219-229)
- Гудошник, О., Бучарська, І., Мироненко, В., & Хотюн, Л. (2023). Проєкт «Рік війни»: дискусійні питання медійної освіти та журналістської практики. *Communications and Communicative Technologies*, 23, 99–109. <https://doi.org/10.15421/292310>
- Зубар, А. (2023). Специфіка тематики воєнного контенту регіонального онлайн-медіа «Insider Media» протягом лютого 2022 – травня 2022 року. *Агора. Журнал соціальних наук*, 1(2), 41–53. <https://doi.org/10.25264/2786-9202/1.2-41-53>
- Кафедра журналістики. (2025, 12 березня). Підсумки міні-гранту «ТРК «РАІ» – «Stefanyk-TV»: підсилення спроможності для виготовлення телевізійних відеоматеріалів про виклики війни. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. <https://kjourn.pnu.edu.ua/2025/03/12/pidsumky-mini-hrantu-trk-rai-stefanyk-tv-pidsylennia-spromozhnosti-dlia-vyhotovlennia-televizijnkh-videomaterialiv-pro-vyklyky-vijny/>
- Ковальова, Т., Токар, Ю., & Ковальов, С. (2025). Регіональний воєнний медіадискурс: тематика соціальних наративів (на прикладі локального видання «Трибуна»). *Образ*, 1(47), 27–34. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1\(47\)-27-34](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1(47)-27-34)
- Лизанчук, В. В., Крупський, І. В., Білоус, О. М., Дворянин, П. Я., Лебеденко, Н. Є., & Білоус, Р. О. (2021). *Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики* (В. В. Лизанчук, ред.). Львівський національний університет імені Івана Франка.
- Мединська, О., & Урманець, І. (2023). Жанрово-тематична парадигма воєнного дискурсу регіональних онлайн-медіа «Репортер» та «Панорама». В Н. Желіховська, А. Волобуєва, І. Євдокименко, & Н. Сидоренко (Упоряд.), *Українська журналістика у світовому інформаційно-комунікаційному контексті: здобутки і перспективи* [Матеріали конференції] (с. 314–319). Київський національний університет імені Тараса Шевченка. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058043.pdf#page=314>
- Мой, Д., & Ордольтф, М. (2019). *Телевізійна журналістика* (В. Ф. Іванов, ред., В. Клименко, пер.; 2-ге вид.). Академія української преси.
- Пуцята, І. (2022). Сучасні методи подачі інформації в контенті всеукраїнських телеканалів: від лонгріду до фінішингу. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: журналістика*, 1(3), 28–37. <https://doi.org/10.23939/sjs2022.01.028>
- Пуцята, І. (2024). Тележурналістика під час повномасштабної війни: аналіз контенту українських медіа про російсько-українську війну. *Communications and Communicative Technologies*, 24, 59–67. <https://doi.org/10.15421/292407>
- Синоруб, Г. П., & Драган-Іванець, Н. В. (2022, 10–11 листопада). Реалізація студентського волонтерського проєкту під час вивчення дисципліни «Спеціалізація: інтернет, телебачення». В *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи* [Матеріали конференції] (с. 169–173). Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/27591>
- Струтинська, Т. (2024а). Проблемно-тематичний спектр новинного контенту телеканалу «РАІ» (м. Івано-Франківськ) в умовах російсько-української війни. *Обрії друкарства*, 2(16), 145–161. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/72447>
- Струтинська, Т. (2024б). Соціально-економічна проблематика регіональних телевізійних новин в умовах російсько-української війни (на прикладі телеканалу «3-Студія» м. Івано-Франківськ). *Communications and Communicative Technologies*, 24, 50–58. <https://doi.org/10.15421/292406>

- Тимошик, М. (2022). Жанри журналістики як науково-практична проблема: до провокації фахової полеміки теоретиків і практиків ЗМІ. *Український інформаційний простір*, 2(10), 14–42. <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269647>
- Тимошик, М. (2023). «Лицарі Правдивого Слова» в КНУКиМі: як новий громадський рух студентів-журналістів став відомим за кордоном і спричинив збірку на європремії за кращі публікації. *Український інформаційний простір*, 1(11), 314–336. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(11\).2023.279727](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(11).2023.279727)
- Хлистун, І. В. (2024). Соціальна проблематика регіональних ЗМІ у період повномасштабного вторгнення росії в Україну (на матеріалі телерадіокомпанії «Суспільне Черкаси»). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 35(1), 2, 246–252. <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/17384>
- Цімох, Н. І., & Чорна К. В. (2018). Телевізійний жанр, як форма відображення навколишнього світу на екрані. В О. В. Безручко (Ред.), *Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи* (Т. 6, с. 161–185). Видавничий центр КНУКиМ.
- Stefanyk-TV. (б.д.). Головна [YouTube канал]. Взято 1 травня 2025 з www.youtube.com/@Stefanyk-TV.
- Stefanyk-TV. (2024a, 16 січня). 41 день в окупації [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/GuxC2wcvG8k?si=BaONUnTpQqx-ERXm>
- Stefanyk-TV. (2024b, 11 березня). Кава: як переселенці відкривають бізнес [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/mcFpKf0b1mw?si=8IgaA3r3dMPdaxvj>
- Stefanyk-TV. (2024c, 13 травня). «Волонтерство: реальні дії, великі результати» [Відео]. YouTube. https://youtu.be/aShqW_jFE2c?si=XEbKrKqMBwLgJJP0
- Stefanyk-TV. (2024d, 29 жовтня). «Кольори війни: як творчість допомагає пережити повномасштабне вторгнення» [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/uYq2suEP0Rk?si=snhVeN39uZnR0vg6>
- Stefanyk-TV. (2024e, 1 листопада). Смак дому у новому місті: бізнес переселенців [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/CN9qGpktav0?si=6PIaVfAVx-a6Sjcb>
- Stefanyk-TV. (2024f, 25 листопада). «Наші котики: як ветеранський бізнес змінює життя» [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/m5uivl-QFhk?si=IOUMz2MUleQvmkn>
- Stefanyk-TV. (2024g, 2 грудня). Навчатися попри війну: нова реальність релокованого університету [Відео]. YouTube. https://youtu.be/CVUTHZUpoms?si=b76oZTP_EyNzpRcj
- Stefanyk-TV. (2024h, 26 грудня). Реінтеграція ветеранів у цивільне життя [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/eZz4BpPcibk?si=egBc1BtL7-bX4jgh>
- Stefanyk-TV. (2025a, 4 лютого). «Війна змусила мене подорослішати»: історія студента-переселенця із Донеччини [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/KD9fYqOWMck?si=t5yV-KrUDbmOSTWh>
- Stefanyk-TV. (2025b, 21 лютого). Мова – важливий чинник національної безпеки [Відео]. YouTube. https://youtu.be/7VjaXH1Admw?si=VtLu7-JzU_M0uCnm
- Stefanyk-TV. (2025c, 2 квітня). «Дім "Сірка": як живуть собаки-переселенці» [Відео]. YouTube. https://youtu.be/2qdMeJjXiis?si=3gSNRN05_LUV4FJz
- Stefanyk-TV. (2025d, 12 травня). Кава, книги та нове місто: історія «Слова» [Відео]. YouTube. https://youtu.be/fSl8Dfv_v-k?si=Wm21wacvYA8naNMa
- Stefanyk-TV. (2025e, 17 травня). Втратили дім, але не надію [Відео]. YouTube. <https://youtu.be/mVpTBr7T5j8?si=MRd85ZGvns5FgMkS>
- Stefanyk-TV. (2025f, 22 травня). Не мовчи. Полон вбиває! [Відео]. YouTube. https://youtu.be/mDondobFrVw?si=lgg_Izjzy59IfmVd
- Stefanyk-TV. (2025g, 20 червня). Задавати загиблих [Відео]. YouTube. https://youtu.be/7jGUrK7sjKU?si=hFGNGuxGRBNjDPnm_

REFERENCES

- Blinov, Ye. M (2024). Vplyv povnomasshtabnoi viiny na rozvytok ukrainskykh rehionalnykh media [Impact of full-scale war on the development of Ukrainian regional media]. *The Facets of History*, 5(13), 219–229. [https://doi.org/10.61655/2708-1249.5\(13\).2023.219-229](https://doi.org/10.61655/2708-1249.5(13).2023.219-229) [in Ukrainian].
- Department of Journalism. (2025, March 12). *Pidsumky mini-hrantu "TRK"RAI" – "Stefanyk-TV": pidsylennia spromozhnosti dlia vyhotovlennia televiziinykh videomaterialiv pro vyklyky viiny* [Results of the mini-grant "RTC "RAI" – "Stefanyk-TV": Strengthening the capacity for producing television video materials on the challenges of war]. Vasyl Stefanyk Carpathian National University. <https://kjourn.pnu.edu.ua/2025/03/12/pidsumky-mini-hrantu-trk-rai-stefanyk-tv-pidsylennia-spromozhnosti-dlia-vyhotovlennia-televiziinykh-videomaterialiv-pro-vyklyky-viiny/> [in Ukrainian].
- Hudoshnyk, O., Bucharska, I., Myronenko, V., & Khotiun, L. (2023). Proiekt "Rik viiny": diskusiiini pytannia mediinoi osvity ta zhurnalistiskoi praktyky [The "Year of War" project: Debatable issues of media education and journalistic practice]. *Communications and Communicative Technologies*, 23, 99–109. <https://doi.org/10.15421/292310> [in Ukrainian].
- Khlystun, I. V. (2024). Sotsialna problematyka rehionalnykh ZMI u period povnomasshtabnoho vtrornnennia rosii v Ukrainu (na materialii teleradiokompanii "Suspilne Cherkasy") [Social problems of the regional Mass Media during the full-scale invasion of Russia in Ukraine (based on the material of the Social Cherkasy TV and radio company)]. *Scientific notes of V. I. Vernadskyi Taurida National University. Series: Philology. Journalism*, 35(1), 2, 246–252. <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/17384> [in Ukrainian].
- Kovalova, T., Tokar, Yu., & Kovalov, C. (2025). Rehionalnyi voiennyi mediadyskurs: tematyka sotsialnykh naratyviv (na prykladi lokalnoho vydannia "Trybuna") [Regional military media discourse: A study of social narrative themes (based on the local media "Trybuna")]. *Obraz*, 1(47), 27–34. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1\(47\)-27-34](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1(47)-27-34) [in Ukrainian].
- Lyzanchuk, V. V., Krupskyi, I. V., Bilous, O. M., Dvorianyn, P. Ya., Lebedenko, N. Ye., & Bilous, R. O. (2021). *Televiziina ta radiokomunikatsiia: istoriia, teoriia, novitni praktyky* [Television and radio communication: History, theory, latest practices] (V. V. Lyzanchuk, Ed.). Ivan Franko National University of Lviv [in Ukrainian].
- Medynska, O., & Urmanets, I. (2023). Zhanrovo-tematychna paradyhma voiennoho dyskursu rehionalnykh onlain-media "Reporter" ta "Panorama" [Genre-thematic paradigm of war discourse of regional online media "Reporter" and "Panorama"]. In N. Zhelikhovska, A. Volobueva, I. Yevdokymenko, & N. Sydorenko (Comps.), *Ukrainska zhurnalistyka u svitovomu informatsiino-komunikatsiinomu konteksti: zdobutky i perspektyvy* [Ukrainian journalism in the world information and communication context: Achievements and prospects] [Conference proceedings] (pp. 314–319). Taras Shevchenko National University of Kyiv. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058043.pdf#page=314> [in Ukrainian].
- Moj, D., & Ordolff, M. (2019). *Televiziina zhurnalistyka* [Television journalism] (V. F. Ivanov, Ed., V. Klymchenko, Trans; 2nd ed.). Academy of Ukrainian Press. [in Ukrainian].
- Putsiata, I. (2022). Suchasni metody podachi informatsii v kontenti vseukrainskykh telekanaliv: vid lonhrydu do finishynhu [Modern methods of submitting information in the content of all-Ukrainian TV channels: From longride to finishing]. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University: Journalism*, 1(3), 28–37. <https://doi.org/10.23939/sjs2022.01.028> [in Ukrainian].
- Putsiata, I. (2024). Telezhurnalistyka pid chas povnomasshtabnoi viiny: analiz kontentu ukrainskykh media pro rosiisku-ukrainsku viinu [TV journalism during full-scale war: An analysis of Ukrainian media content on the Russian-Ukrainian

- war]. *Communications and Communicative Technologies*, 24, 59–67. <https://doi.org/10.15421/292407> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (n.d.). *Holovna* [Home] [YouTube channel]. Retrieved May 1, 2025, from <https://www.youtube.com/@Stefanyk-TV> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024a, January 16). *41 den v okupatsii* [41 days in occupation] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/GuxC2wcvG8k?si=BaONUnTpQqx-ERXm> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024b, March 11). *Kava: yak pereselentsi vidkryvaiut biznes* [Coffee: How displaced people open a business] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/mcFpKf0b1mw?si=8IgaA3r3dMPdaxvj> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024c, May 13). *"Volonterstvo: realni dii, velyki rezultaty"* ["Volunteering: Real actions, big results"] [Video]. YouTube. https://youtu.be/aShqW_jFE2c?si=XEBKrKqMBwLgJJP0 [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024d, October 29). *"Kolory viiny: yak tvorchist dopomahaie perezhyty povnomasshtabne vtorhnennia"* ["Colors of war: How creativity helps survive a full-scale invasion"] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/uYq2suEP0Rk?si=snhVeN39uZnR0vg6> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024e, November 1). *Smak domu u novomu misti: biznes pereselentsiv* [A taste of home in a new city: The business of displaced persons] [Video]. YouTube. [https://youtu.be/CN9qGpktav0?si=6PIaVfAVx-a6S\]cb](https://youtu.be/CN9qGpktav0?si=6PIaVfAVx-a6S]cb) [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024f, November 25). *"Nashi kotyky: yak veteranskyi biznes zminiuiie zhyttia"* ["Our cats: How veteran businesses are changing lives"] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/m5uivl-QFhk?si=IOUMz2MUulEQvmkn> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024g, December 2). *Navchatysia popry viinu: nova realnist relokovanoho universytetu* [Studying despite the war: The new reality of a relocated university] [Video]. YouTube. https://youtu.be/CVUTHZUpoms?si=b76oZTP_EyNzpRcj [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2024h, December 26). *Reinterhratsiia veteraniv u tsyvilne zhyttia* [Reintegration of veterans into civilian life] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/eZz4BpPcibk?si=egBc1BtL7-bX4jgh> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025a, February 4). *"Viina zmusyla mene podoroslyshaty": istoriia studenta-pereselentsia iz Donechchyny* ["The war forced me to grow up": The story of a displaced student from the Donetsk region] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/KD9fYqOWMck?si=t5yV-KrUDbmOSTWh> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025b, February 21). *Mova – vazhlyvyi chynnnyk natsionalnoi bezpeky* [Language is an important factor in national security] [Video]. YouTube. https://youtu.be/7VjaXH1Admw?si=VtLu7-JzU_M0uCnm [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025c, April 2). *"Dim" Sirka": yak zhyvutsobaky-pereselentsi* ["Sirka House: How displaced dogs live"] [Video]. YouTube. [https://youtu.be/2qdMeJjXiis?si=3gSNRN05_LUV4F\]z](https://youtu.be/2qdMeJjXiis?si=3gSNRN05_LUV4F]z) [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025d, May 12). *Kava, knyhy ta nove misto: istoriia "Slova"* [Coffee, books and a new city: The story of "Slovo"] [Video]. YouTube. https://youtu.be/fSl8Dfv_v-k?si=Wm21wacvYA8naNMa [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025e, May 17). *Vtratyly dim, ale ne nadiiu* [Lost a home, but not hope] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/mVpTBr7T5j8?si=MRd85ZGvns5FgMkS> [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025f, May 22). *Ne movchy. Polon vbyvaie* [Don't be silent. Captivity kills!] [Video]. YouTube. https://youtu.be/mDONDobFrVw?si=lgg_Izjzy59IFmVd [in Ukrainian].
- Stefanyk-TV. (2025g, June 20). *Zghadaty zahyblykh* [Remembering the fallen] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/7jGUrk7sjKU?si=hFGNGuxGRBNjDPnm> [in Ukrainian].
- Strutynska, T. (2024a). Problemno-tematychnyi spektr novynnoho kontentu telekanalu "RAI" (m. Ivano-Frankivsk) v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny [Problem-thematic spectrum of news content of the TV channel "RAI" (Ivano-Frankivsk) in the conditions of the Russian-Ukrainian war]. *Printing Horizon*, 2(16), 145–161. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/72447> [in Ukrainian].

- Strutynska, T. (2024b). Sotsialno-ekonomichna problematyka rehionalnykh televiziinykh novyn v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny (na prykladi telekanalu "3-Studiia" m. Ivano-Frankivsk) [Social and economic problems of regional TV news in the conditions of the Russian-Ukrainian war (on the example of the TV channel "3-Studio" in Ivano-Frankivsk)]. *Communications and Communicative Technologies*, 24, 50–58. <https://doi.org/10.15421/292406> [in Ukrainian].
- Synorub, H. P., & Drahan-Ivanets, N. V. (2022, November 10–11). Realizatsiia studentskoho volonterskoho proiektu pid chas vyvchennia dystsypliny "Spetsializatsiia: internet, telebachennia" [Implementation of a student volunteer project during the study of the discipline "Specialization: Internet, Television"]. In *Suchasni tsyfrovi tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia: dosvid, tendentsii, perspektyvy* [Modern digital technologies and innovative teaching methods: Experience, trends, prospects] [Conference proceedings] (pp. 169–173). Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/27591> [in Ukrainian].
- Tsimokh, N. I., & Chorna K. V. (2018). Televiziinyi zhanr, yak forma vidobrazhennia navkolyshnoho svitu na ekrani [Television genre as a form of reflection of the surrounding world on the screen]. In O. V. Bezruchko (Ed.), *Audiovizualne mystetstvo i vyrobnytstvo: dosvid, problemy ta perspektyvy* [Audiovisual art and production: Experience, problems and prospects] (Vol. 6, pp. 161–185). KNUCA Publishing Centre [in Ukrainian].
- Tymoshyk, M. (2022). Zhanry zhurnalistyky yak naukovo-praktychna problema: do provokatsii fakhovoi polemiky teoretykiv i praktykiv ZMI [Journalism genres as a scientific and practical problem: To professional polemics provocation of media theoreticians and practitioners]. *Ukrainian Information Space*, 2(10), 14–42. <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269647> [in Ukrainian].
- Tymoshyk, M. (2023). "Lytsari Pravdyvoho Slova" v KNUKiMi: yak novyi hromadskyi rukh studentiv-zhurnalistiv stav vidomym za kordonom i sprychynyv zbirk na yevropremii za krashchi publikatsii ["Knights of the Truthful Word" at KNUKIM: How a new social movement of journalism students became known abroad and led to a collection of European awards for the best publications]. *Ukrainian Information Space*, 1(11), 314–336. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(11\).2023.279727](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(11).2023.279727) [in Ukrainian].
- Zubar, A. (2023). Spetsyfika tematyky voiennoho kontentu rehionalnoho onlain-media "Insider Media" protiahom liutoho 2022 – travnia 2022 roku [Specifics of military content topics regional online media "Insider Media" during February 2022 – May 2022]. *Agora. Social Sciences Journal*, 1(2), 41–53. <https://doi.org/10.25264/2786-9202/1.2-41-53> [in Ukrainian].

Надійшла: 16.05.2025; Прийнято: 24.09.2025;
Статтю вперше опубліковано онлайн: 09.12.2025

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.